

KUOPIO

Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Lupapiste ohje suunnittelijoille ja ammattilaisille

Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

5.11.2020

Julkinen

Sisällys

Lupapiste ohje suunnittelijoille ja työnjohtajille	2
Lupapiste hakemuksen tekeminen	3
Suunnitelmien sisältö.....	4
Yleiset ohjeet tiedostojen lisäämiseksi.....	5
Lupapiste ja vastaavat työnjohtajat	8
Lupapiste ja erityissuunnittelijat.....	9
Loppukatselmuksen jälkeiset lupa-asiat.....	9

Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

5.11.2020

Julkinen

Lupapiste ohje suunnittelijoille ja työnjohtajille

Kuopion alueellinen rakennusvalvonta on koontanut Lupapiste ohjeet jouhevan lupa-asioinnin varmistamiseksi. Ohjeisiin on nostettu niitä asioita, joita Kuopion rakennusvalvonnan lupa-asioissa nousee toistuvasti esille. Lupapiste palvelua kehitetään edelleen Cloudpermit Oy:n toimesta ja annamme heille viikoittain palautetta niistä asioista, jotka tulisi hoitua näppärämmin. Osan asioista voi hoitaa myös sopimalla yhteiset pelisäännöt suunnittelijoiden ja viranomaisten välillä. Yhdessä sovitut toimintatavat helpottavat kaikkien meidän töitä.

Nopeutetaan yhdessä lupa-asiasi etenemistä Lupapiste.fi palvelussa!

Rakennusvalvonta opastaa ja kouluttaa suunnittelutoimistojen väkeä kuten myös muita rakentamisen ammattilaisia Lupapisteen käytössä.

Ota tarvittaessa yhteyttä henri.humala@kuopio.fi tai 044-7185189

Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

5.11.2020

Julkinen

Lupapiste hakemuksen tekeminen

Suosittellemme että hankkeen pääsuunnittelija avaa ja täyttää lupahakemuksen. Kun aloitat tekemään lupahakemusta Lupapiste-palveluun, suosittellemme että kutsut heti aluksi hankkeen keskeisimmät toimijat mukaan hakemukselle. Kun osapuolet ovat hakemuksella, voit lisätä osapuolen tiedot oikeaan rooliinsa alavetovalikosta, eikä sinun tarvitse täyttää henkilötietokenttiä useaan otteeseen.

Osapuolen lisääminen tapahtuu ”osapuolet” välilehdeltä löytyvän ”valtuuta uusi henkilö” painikkeen kautta. Tätä kautta henkilö tulee saamaan täydet luku- ja kirjoitusoikeudet kyseiselle lupahakemukselle. Voit myös lisätä pelkästään lukuoikeuden tietyille hankkeeseen liittyville henkilöille. Nämä painikkeet lähettävät osapuolelle sähköpostikutsun liittyä kyseiselle hankkeelle. Osapuolen tulee käydä kirjautumassa Lupapisteeseen kyseiselle luvalla jotta hänestä tulisi hankkeen osapuoli. Samalla hänen katsotaan hyväksyneen ja samalla allekirjoittaneen hakemuksen.

Hakemuksen osapuolina tulee olla hankkeeseen ryhtyvä taho ja suunnittelija. Esim. pientalossa hankkeeseen ryhtyvänä ovat molemmat talon tulevista omistajista. Toisen nimi ei pelkästään riitä jos talo tulee olemaan molempien nimissä. Taloyhtiön säännöissä allekirjoitusoikeus on usein isännöitsijällä. Yrityksen (tai yhdistyksen/yhteisön) ollessa hakijana allekirjoittajana on *yrityksen omien sääntöjen* mukainen allekirjoittaja eli prokuristi.

Jokaisella yrityksellä on omat kirjalliset sääntönsä joiden mukaan allekirjoittaja tai allekirjoittajat määräytyvät. *Rakennusvalvonta ei tiedä, ketkä sääntöihin kirjatut allekirjoittajat ovat jos lainhuutoa ei ole tehty.* Suosittelemme, että hakija liittyy lupapisteeseen yrityksen säännöt niiltä osin, joissa puhutaan allekirjoitusoikeuden määräytymisestä sekä kokouspöytäkirjan niiltä osin jossa henkilöt on valittu kyseisiin tehtäviin. Yhtiön sääntöjen mukaiset henkilöt tulee olla hakemuksen allekirjoittajia. Asia on kuin pankissa asiointi; et voi tehdä nostoja tililtä jolle sinulla ei ole oikeuksia. Et voi hakea rakentamisen lupia, jollei sinulla ole esittäjä hallintaa kohteeseen.

Suunnittelijan tulee lisätä omat tiedot hakemukselle. Kun suunnittelija on hankkeen osapuoli, se onnistuu helpoiten valitsemalla ”suunnittelurooli” ja hakemalla omat tiedot ”valitse henkilö” alavetovalikosta. Jos joudut syöttämään käsin jonkun henkilön tietoja, älä toimi niin, vaan pidä huoli että hän on osapuolena ”hyväksynyt kutsun” jolloin tiedot löytyvät alavetovalikosta.

Hakemuksen suunnittelijan tulee olla suunnittelu-tehtävään pätevä. Suunnittelija merkitään lupapiste hakemukselle ja hänen tulee olla suunnittelijana myös piirustuksissa. Piirtäjällä ei ole pätevyysvaatimuksia. *Lupapisteessä sähköisessä allekirjoituksessa on ongelma – allekirjoitustieto ei siirry piirustukseen eikä arkistoidu.* Järkevin tapa allekirjoittaa piirustus on tehdä nimiöön digitoitu piirretty allekirjoitus.

Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

5.11.2020

Julkinen

Jokainen rakennus ja toimenpide tallennetaan omana toimenpiteenään lupapisteessä. Ensimmäinen toimenpide on nk. luvan päätoimenpide, jonka sisältö näkyy hakemuksen otsikkokennässä. Loput toimenpiteistä ov luetteloitu "muut toimenpiteet" kentässä.

Muut toimenpiteet	2 x Asuinkerrostalon tai rivitalon rakentaminen Uuden varaston, autotallin tai muun talousrakennuksen rakentaminen
-------------------	---

Hankkeen rakennuksen pinta-alatiedoissa tulee käyttää kokonaislukuja. Lupapiste sallii desimaalilukujen käyttämisen mutta VRK ei niitä käytä. Tällöin desimaalit pyöristetään yleensä ylöspäin ja se saattaa aiheuttaa hyvin suuria heittoja todellisen ja rekisteriin merkittyjen huoneistoalojen määrän kanssa. Näiden korjaaminen voi viivästyttää lupapäätöksen antamista.

Hankkeen pääsuunnittelijan tulee tarkastaa tietojen oikeellisuus ennen hakemuksen vireille jättämistä.

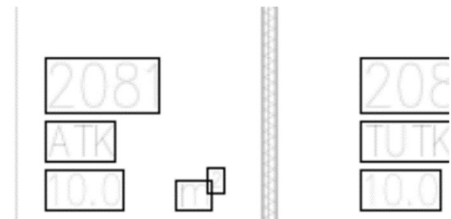
Suunnitelmien sisältö

Suunnitelmat tulee toteuttaa samalla laatutasolla, kuin millä paperiset suunnitelmat on aina toimitettu. Mittakaavan tulee olla oikea, paperikoon tulee olla oikea. Suunnitelmien sisältövaatimuksista on tehty [topten-ohje](#) jossa asiaa on käsitelty.

Nimiön tulee sisältää kaikki hankkeeseen liittyvä tarpeellinen tieto. Rakennusvalvonnan näkökulmasta varsinkin vastuulliset suunnittelijat tulee merkitä selkeästi ja yhteystietoineen nimiöihin. Jos suunnitelman on piirtänyt henkilö, jolla ei ole pätevyyttä kyseisenlaiseen suunnitteluun, on hänen tittelinsä "piirtäjä". Suunnittelijalta vaaditaan pätevyys. Toivomme että vastuulliset henkilöt ilmoitetaan yksiselitteisesti.

Suosittellemme että tulostat .pdf-tiedostosi valmiiksi arkistokelpoiseen pdf/a formaattiin. Lupapiste muuntaa tavalliset .pdf tiedostot pdf/a formaattiin ja aina muunnos ei onnistu. Jos tiedosto on valmiiksi oikeassa formaatissa, ei muunnosta tarvitse tehdä ja asia on valmiiksi kunnossa. Voit säätää asetuksen oletukseksi omasta pdf-tulostimestasi. Pdf/a formaatti toimii kuten tavallinen .pdf dokumentti joten voit tulostaa kaiken pdf/a formaatissa.

Joskus varsinkin Autocadilla tehdyissä .pdf suunnitelmissa on havaittavissa tekstien ympärillä suorakaiteita, joita suunnitelmaan ei ole piirretty. Suorakaiteet tekevät suunnitelmasta epäsiistin. Suorakaiteet saa pois Autocadin käskyllä EPDFSHX jonka arvo tulee muuttaa 0:ksi.

Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

5.11.2020

Julkinen

Yleiset ohjeet tiedostojen lisäämiseksi

Tarkasta, että Lupapisteeseen toimittamasi tiedosto kelpaa arkistoitavaksi. Jos tiedosto ei kelpaa arkistoon, tiedostolistausten vasemmalla puolella näkyy punainen i – kirjain. Tällöin tulosta tiedosto uudelleen esim. toisena pdf/a versiona. Emme ota käsiteltäväksi tiedostoja jotka eivät ole arkistokelpoisia.

Nimeä tiedostot selkeästi ja käytä samaa suunnitelman nimeä, joka on kirjattuna nimiöön. Valitse liitteellesi myös sopiva liitteen tyyppi. Liitteen tyyppin valinta ei aina ole helppoa. Tee paras valintasi, mutta vältä liian yleistävää liitetyyppiä. "Muu suunnitelma" ei kerro muille tahoille mitään ja käsittely hidastuu turhaan.

Suunnittelijan tehtäviin kuuluu suunnitelmien toimittaminen ja hallinnointi Lupapisteessä. Muutkin voivat toimittaa tiedostoja palveluun, mutta se tulee tehdä samalla laatu tasolla kuin ammattimainen suunnittelija sen tekisi. Sopikaa suunnitelmien toimittamisesta hankkeen omassa palavereissa.

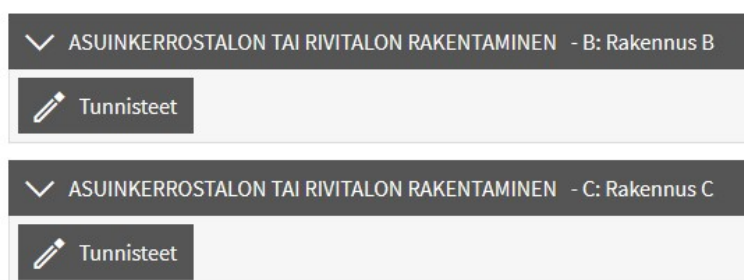
Erityissuunnitelmat aiheuttavat lupavaiheessa epäselvyyttä varsinkin isommissa kohteissa. Pyydämme toimittamaan erityissuunnitelmat vasta luvan myöntämisen jälkeen. Jos erityissuunnitelmat toimitetaan luvan hakemisen yhteydessä, tulee pääsuunnittelijan pitää huolta, että ne on nimetty oikein ja niiden tiedostotyyppi on määritetty oikein. Muuten luvan saaminen voi viivästyä.

Pidä huolta, että toimittamistasi tiedostoista ei ole useampia eri versioita Lupapisteessä. Liitteiden käsittely on hankalaa jos joukossa on sinne kuulumattomia versioita. Päivitä uudet versiot vanhan "päälle" jolloin vanha versio on edelleen tallessa, mutta uusin versio on viimeisin ja käytössä oleva. Vanhat versiot ovat tallessa "Näytä versiohistoria" painikkeen alla suunnitelman tiedoissa.

Liitä samaan asiaan liittyvät dokumentit yhdeksi tiedostoksi. Esimerkiksi energiaselvitykseen tai naapureiden kuulemisiin liittyvät dokumentit tulee yhdistää yhdeksi tiedostoksi joka sisältää kaikki asiaan liittyvät dokumentit. Toisaalta älä yhdistä toisiinsa kuulumattomia dokumentteja keskenään. Työnjohtaja hakemus ja kosteudenhallintasuunnitelma eivät kuulu samaan tiedostoon.

Jos hankkeella on useampia toimenpiteitä kuten useampia rakennuksia, lisää suunnitelmat kyseisten rakennusten alle. Osa piirustuksista (asemapiirros) voi myös sisältää tietoa useammasta toimenpiteestä.

Rakennusten tunnistaminen "suunnitelmat ja liitteet" välilehdellä helpottuu kun nimeät toimenpiteet "hankkeen kuvaus" välilehdellä "tunnisteet" kentän kautta. Nimeämäsi "tunnisteet" ovat näkyvissä "suunnitelmat ja liitteet" välilehdellä. Käytä tunnisteina esim.

Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

5.11.2020

Julkinen

asemapiiroksessa käyttämiäsi rakennusten tunnuksia.

Voit lisätä useampia tiedostoja kerrallaan raahaamalla ne "lisää liite" kenttään. Raahaamisen jälkeen voit määritellä jokaiselle tiedostolle sen metatiedot erikseen.

 Lisää liite: Pudota tiedosto(t) tähän tai **valitse tiedostot** omalta koneeltasi. Voit lisätä useita tiedostoja kerralla.

Ikävä kyllä tämä menetelmä ei kuittaa toimenpiteelle määrättyjä pakollisia liitetyyppejä toimitetuksi. Tässä tapauksessa parasta olisi lisätä tiedostot yksitellen esim. "lisää tiedosto" painikkeella. Et myöskään voi käyttää tätä menetelmää jos aiot päivittää lupapisteeseen aiemmin toimittamasi suunnitelman.

 Lisää tiedosto

RAM-suunnitelma vai muutoslupa?

Rakentamisen aikaisilla muutospirustuksilla eli RAM-piirustuksilla voidaan sujuvoittaa lupa-asian etenemistä. Tämä edellyttää, että käsiteltävät asiat tarkastusinsinöörille helposti ratkaistavia. Tarkastusinsinööri käsittelee RAM-suunnitelman Lupapisteessä ja voi vaatia muutosluvansa hake-
mista.

Muutoslupa tarvitaan aina jos:

- muutoksella on vaikutusta naapurien asemaan jolloin naapurit on kuultava
- hankkeen laajuustiedot muuttuvat. Vain muutosluvalla laajuustiedot siirtyvät valtakunnallisiin rekistereihin.
- muutoksia on useita. lupamenettely on ensisijainen käsittelykanava muutoksille
- rakennuksen tilojen käyttötarkoitukset muuttuvat olennaisesti.
- jos suunnitelmaa varten tarvitaan pyytää lausuntoja muilta osapuolilta, esim. katupuolelta tai kaavoituksesta. Lupamenettelyn yhteydessä saadaan pyydettyä viralliset lausunnot luvalla
- Käsitellään poikkeaminen luvasta tai määräyksistä.

Rakennusaikainen muutos eli RAM voidaan tehdä jos:

- muutos ei vaikuta naapurien asemaan
- hankkeen muutokset ovat sisäisiä ja laajuustiedot eivät muutu
- muutoksia on vain muutamia
- RAM-suunnitelma ei sen laatu ja lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset huomioon ottaen merkitse luvan merkittävää muuttamista

RAM piirustus tulee olla saman sisältöinen kuin leimattu lupapiirustus.

- RAM piirustus ei voi poiketa leimatusta piirustuksesta muuten kuin RAM osuuden verran.
- Muutoksen sisältö tulee olla selkeästi esitetty revisiomerkinnoin nimiön yläpuolella.
- Muutokset tulee olla merkitty tai rajattu selvästi esim. revisionuolin pohjapiirustukseen.

Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

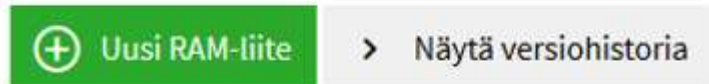
5.11.2020

Julkinen

Toimitettujen suunnitelmien päivittäminen

Lainvoimaisen lupapäätöksen yhteydessä vahvistetut piirustukset ovat vahva dokumentti. Rakennus saadaan rakentaa niiden mukaisesti ja rakennus saa valmistuttuaan olla piirustuksissa esitetyssä käyttötarkoituksessaan pysyvästi. Lupapäätöksen mukana olevien piirustusten päivittäminen vaatii aina toimenpiteitä rakennusvalvontaviranomaiselta.

Jos aiot päivittää olemassa olevaa lupapiirustusta, voidaan asiaa lähestyä RAM-piirustuksena eli rakennusaikaisena muutoksena. Avaa tiedostonäkymä siten, että pääset sen tietoihin käsiksi. Klikkaa sitten "Uusi RAM-liite" kohtaa ja lisää päivittämäsi lupapiirustus. RAM-piirustuksessa tulee olla nimiön päälle selkeästi kirjoitettuna revisiona ne asiat, jota muutos koskee. Tämän lisäksi muutosnuolet kyseisestä revisiosta tulee löytyä suunnitelmasta. Muita muutoksia piirustuksessa ei huomioida. Alkuperäinen rakennuslupapiirustus on voimassa muilta osin.

Jos RAM-liite painiketta ei ole näkyvässä, liite ei kuulu lupapäätöksen liitteisiin. Näin on usein värillisten julkisivupiirustusten kanssa. Tee "virallinen" päivitys tällöin luvan liitteenä olevaan julkisivupiirustukseen ja värillinen versio päivitetään samalla "epävirallisena" havainne piirustuksena.

Huomaathan, että voimme hyväksyä RAM-piirustuksina vain vähäisiä muutoksia. Isommat muutokset kuten hankkeen laajuustietojen muuttuminen, naapurin asemaan vaikuttaminen, käyttötarkoitusten ja palo-osastointien muutokset tms. vaativat edelleen muutosluvan.

Jos aiot päivittää erityissuunnitelmia, voit tehdä sen avaamalla tiedostonäkymän. Käytä

"Päivitä liite" painiketta ja lisää uusi versio tiedostosta vanhan päälle. Tämä onnistuu vaikka rakennusvalvonta olisi leimannut erityissuunnitelman.

Erityissuunnitelmia voidaan päivittää vapaammin kuin lupapiirustuksia. Niiden sisällöstä vastaa pätevä suunnittelija ja rakennusvalvonta ottaa meille esitetyt suunnitelmat vastaan. Niitä ei hyväksytä tai tarkasteta rakennusvalvonnan toimesta vaikkakin voimme puuttua suunnitelmien sisältöön tarvittaessa.

Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

5.11.2020

Julkinen

Lupapiste ja vastaavat työnjohtajat

Suosittellemme, että hankkeeseen ryhtyvä kutsuu valitsemansa vastaavan työnjohtajan hankkeelle samalla kun sopimus allekirjoitetaan. Työnjohtajan kannattaa muistuttaa asiasta kun sopimusta työnjohdosta tehdään. Tätä kautta työnjohtaja pääsee mukaan hankkeelle Lupapisteessä ja pystyy jättämään palvelussa esim. työnjohtaja hakemuksen/ilmoituksen. Rakennusvalvonnan ei kuulu tehdä käyttäjäkutsuja vedoten viranomaisrooliin ja vastuukysymyksiin.

Suosittellemme käyttämään Lupapisteen työnjohtaja ilmoitusmenettelyä. Se on selkeästi nopeampi kuin papereiden käyttäminen ja samalla työnjohtaja on mukana hankkeella. Jos asia hoidetaan paperilla, ei tieto päivity Lupapisteeseen "vastaava työnjohtaja" tietoihin ja työnjohtaja kohta näkyy punaisena loppuhankkeen ajan.

Lupapisteen "Rakentaminen" välilehdelle ilmestyy lupapäätöksen yhteydessä lista luvan vaatimuksista. Katselmukset ja niiden huomiot päivittyvät palveluun sitä mukaa kun niitä pidetään. Tämä on hyvä työkalu työnjohtajalle.

"Muut lupamääräykset" kohta päivittyy myös lupapäätöksen yhteydessä. *Ikävä kyllä tämän alueen tiedot eivät tällä hetkellä päivity Lupapisteeseen ollenkaan lupapäätöksen jälkeen.* Jos olette toimittaneet rakennusvalvontaan palokatkosuunnitelmat, kyseinen kohta ei päivity vaikka kirjaamme sen kuntoon rakennusvalvonnan järjestelmässä. Tila tulee olemaan "vaatimusta ei ole täytetty" vaikka asiakirjat olisi toimitettu Lupapisteeseen. Kyseisten erityissuunnitelmien käsittely hoidetaan "suunnitelmat ja liitteet" välilehdellä, jossa leimaamme vastaanotetuksi ne piirustukset jotka ovat saapuneet. On suunnittelijan tehtävä toimittaa riittävän kattavat dokumentit ennen katselmusta.

Voit tehdä "ilmoituksen aloitusvalmiudesta" "Rakentaminen" välilehdeltä. Tällä toiminnolla katselmus "aloitusilmoitus" kuitataan hoidetuksi. Voit ilmoittaa hankkeen aloitetuksi kun hankkeelle on hyväksytty vastaava työnjohtaja ja lupa on saavuttanut lainvoiman. Voit tarkastaa lainvoimaisuuspäivän "päätökset" välilehdeltä löytyvästä lupapäätöksestä.

RAM-suunnitelmien sisällöstä on oma ohjeensa tässä dokumentissa.

Muut lupamääräykset

- Vaatimus täytetty
- Vaatimusta ei ole vielä täytetty

Tila	Vaatimus
	IV-suunnitelmat
	Rakennesuunnitelmat

Ilmoitukset

 Ilmoitus aloitusvalmiudesta

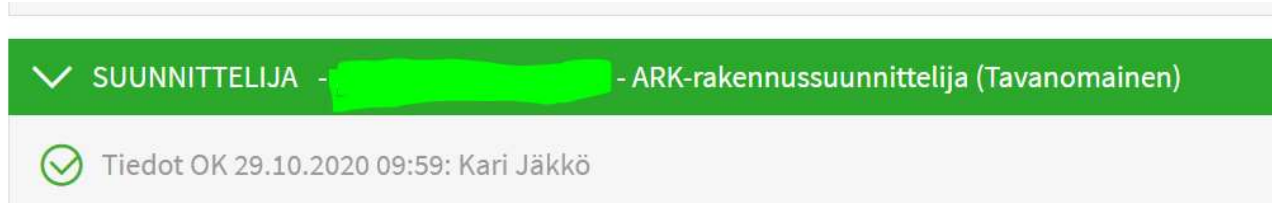
Kaupunkiympäristö
Kuopion alueellinen rakennusvalvonta
Henri Humala

5.11.2020

Julkinen

Lupapiste ja erityissuunnittelijat

Lupapäätöksen saamisen jälkeen hankkeelle tulee nimetä erityissuunnittelijat. Tällaisia ovat mm. ilmanvaihtosuunnittelija, vesi- ja viemärisuunnittelija, rakennesuunnittelija jne. Heidät

tulee kutsua osapuoliksi ja nimetä Lupapisteessä samalla tavalla kuin luvan hakuvaiheessa on nimetty rakennus- ja pääsuunnittelijat. Voit katsoa ohjeen osapuolen lisäämiseksi ja suunnitteluroolin valitsemiseksi tämän ohjeen alkupuolelta "lupapiste hakemuksen tekeminen" kohdasta.

Lain mukaan suunnittelija tulee olla ilmoitettu rakennusvalvonnalle *ennen kyseisen suunnittelutyön alkamista*. Esimerkiksi rakennesuunnittelija tulee olla ilmoitettu rakennusvalvonnalle ennen rakennesuunnitelmien (kuten perustussuunnitelmat tms.) suunnittelutyön aloittamista. Merkitsemme vahvistetut suunnittelijat "ok" merkillä Lupapisteessä.

Loppukatselmuksen jälkeiset lupa-asiat

Kun loppukatselmus on pidetty, menee Lupapiste "valmistunut" tilaan ja se lukkiutuu. Et voi enää lisätä dokumentteja luvalla tai muokata sitä. Tästä syystä on tärkeää, että olette hoitaneet tarvittavien dokumenttien toimituksen Lupapisteeseen ennen loppukatselmusta tai välittömästi loppukatselmuksen jälkeen samana päivänä. Jos dokumentteja jää toimitettavaksi, loppukatselmuksella on sovittava menettely, jolla puuttuvat dokumentit voidaan toimittaa rakennusvalvonnalle tarkastusinsinööriille.

Jos hankkeella on muutoslupa vireillä tai se ei vielä ole saanut päätöstä, loppukatselmusta ei kannata pitää ennen tätä. Loppukatselmoidulle luvalla ei voida myöntää muutoslupaa. Jos kohde on loppukatselmoitu, joudutaan koko muutoslupa-asia käsittelemään uutena rakennuslupana siihen liittyvine katselmuksineen, vastaavine työnjohtajineen jne. Loppukatselmusta onkin järkevä viivästyttää ja pitää se vasta kun muutoslupa on saanut lainvoiman.

Loppukatselmuksen jälkeen kohde arkistoidaan. Arkistoituja kohteita ei enää avata käsiteltäväksi. Lupaan liittyviä dokumentteja voi ostaa kauppa.lupapiste.fi palvelusta.